

Sygn. akt VI U 1451/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2014 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania **R. G. (1)**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.**

z dnia 9 kwietnia 2013 r. znak (...)

w sprawie: **R. G. (1)**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu R. G. (1) prawo do emerytury od dnia (...)2013 roku,

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji,

Sygn. akt VI U 1451/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 kwietnia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. – po rozpoznaniu wniosku R. G. (1) z dnia 20 marca 2013r. – odmówił wnioskodawcy (ubezpieczonemu) prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz na §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. Nr 8, poz.43 ze zm.) organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie udowodnił wymaganego 15- letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy przyjął za udowodniony okres stażu emerytalnego ubezpieczonego R. G. w wymiarze 30 lat 3 miesięcy i 13 dni (suma okresów składkowych i nieskładkowych), natomiast nie zaliczył ubezpieczonemu do pracy w szczególnych warunkach okresu od dnia 1 grudnia 1978r. do 31 grudnia 1998r. , gdyż podane w dokumencie stanowisko pracy nie

jest zgodne ze stanowiskiem wymienionym w zarządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 lipca 1983r., na które powołuje się zakład pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony R. G. (1) domagając się przyznania mu prawa do emerytury. Skarżący podniósł zarzuty naruszenia przez organ rentowy art. 184 ustawy emerytalnej oraz §4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r., jak również błędu w ustaleniach faktycznych, w szczególności poprzez błędne zinterpretowanie przez organ rentowy świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach i bezzasadne przyjęcie, iż ubezpieczony nie wykonywał pracy kierowcy pojazdu uprzywilejowanego.

Z treści świadectwa pracy z dnia 31 lipca 1999r. wynikało – zdaniem ubezpieczonego – iż tego rodzaju pracę wykonywał on w okresie zatrudnienia wskazanym w tym dokumencie.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, powołując się na argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w tym funduszu na dochody budżetu państwa za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń. Na podstawie art. 32 ust 1 cytowanej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym, czyli w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn. Dla celów ustalenia uprawnień emerytalnych za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Przepisy rozporządzenia 7 lutego z 1983r. mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, przepisy art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z w/wym. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym. Podobnie należy oceniać możliwość dowodzenia charakteru wykonywanej pracy w przypadku, gdy jak w niniejszej sprawie, organ rentowy kwestionuje formalną poprawność wystawionego przez zakład pracy dokumentu mającego zaświadczać wykonywanie pracy w szczególnych warunkach.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył tego czy ubezpieczony spełnił konieczny warunek nabycia prawa do wcześniejszej emerytury w postaci legitymowania się co najmniej 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach na dzień

1 stycznia 1999r. (dzień wejścia w życie obowiązującej ustawy emerytalnej). Spełnienia przez ubezpieczonego pozostałych warunków nabycie prawa do emerytury organ rentowy nie kwestionował.

Ubezpieczony 60 lat ukończył (...) i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. W okresie od 22 listopada 1974r. do 31 lipca 1999r. był on zatrudniony w (...) w I.. (następnie w (...) w B. Oddziale w I.), przy czym w okresie od 1 grudnia 1978r. do 31 lipca 1999r. wykonywał pracę na stanowisku kierowcy samochodu uprzywilejowanego w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych. Okoliczność tę potwierdzały zebrane w sprawie dowody, przede wszystkim zeznania świadków J. Z., M. H. i przesłuchanie ubezpieczonego. Osoby te precyzyjnie i zgodnie podawały, iż od 1978r. do końca zatrudnienia w 1999r. ubezpieczony pracował jako kierowca karetki pogotowia ratunkowego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wiarygodność i moc dowodowa powyższych zeznań potwierdzona została także dokumentami znajdującymi się w aktach osobowych ubezpieczonego:

- orzeczeniem psychologicznym z dnia 11 stycznia 1979r. wydanym przez Międzyzakładową Pracownię Psychologii Pracy dla (...) przy Przedsiębiorstwie (...) w B., potwierdzającym poddanie się przez R. G. (1) badaniom kwalifikacyjnym do zawodu kierowcy pojazdów uprzywilejowanych;

- zaświadczeniem z dnia 27 lipca 1982r. wydanym przez Międzyzakładową Pracownię Psychologii Pracy dla (...) przy Przedsiębiorstwie (...) w B. , potwierdzające poddanie się ubezpieczonego psychologicznym badaniom kwalifikacyjnym do zawodowego kierowania pojazdami uprzywilejowanymi (...)

- zaświadczeń z dnia 13 października 1983r. i 12 grudnia 1984r. Pracowni Psychologii Pracy dla (...) w T. , potwierdzającymi poddanie się przez ubezpieczonego psychologicznym badaniom kwalifikacyjnym do zawodowego kierowania pojazdami uprzywilejowanymi kat. (...);

- orzeczeniem z dnia 9 grudnia 1987r. (...) Spółdzielni Pracy Lekarzy (...) w B. Poradni Psychologii Pracy, potwierdzającym zdolność ubezpieczonego do kierowania pojazdami silnikowymi kat. (...) i pojazdami uprzywilejowanymi.

Wskazane orzeczenia i zaświadczenia stwierdzały brak przeciwwskazań do kierowania przez ubezpieczonego pojazdami uprzywilejowanymi.

Dostrzec w tym miejscu również należy, iż pracodawca ubezpieczonego – (...) w B. Oddział w I. - w świadectwie pracy wystawionym ubezpieczonemu w dniu 31 lipca 1999r. w punkcie 4 podpunkcie 8 potwierdził, iż wykonywał on pracę w szczególnych warunkach od 1 grudnia 1978r. do 31 lipca 1999r. na stanowisku kierowcy samochodu sanit. (...).

Mimo, iż adnotacja dokonana w świadectwie pracy przez pracodawcę nie określała precyzyjnie – zgodnie z zarządzeniem resortowym Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 lipca 1983r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu zdrowia i opieki społecznej (Dz. U.. M.Z. 83.8.40. z późn. zm.)- stanowiska pracy (dział VIII poz. 2 pkt 1 – kierowca samochodu uprzywilejowanego w ruchu), to ostatecznie zebrane w toku postępowania sądowego dowody potwierdziły fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach na powyższym, wskazanym w zarządzeniu resortowym stanowisku.

W stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. wykazie A, dziale VIII, punkcie 2 wskazano, iż do prac w szczególnych warunkach w transporcie zalicza się prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów. Ubezpieczony tego rodzaju pracę wykonywał w okresie od 1 grudnia 1978r. do 31 grudnia 1998r., a zatem przez ponad 19 lat.

Okoliczność tę potwierdzał – choć nieprecyzyjnie – pracodawca ubezpieczonego zarówno w świadectwie pracy z dnia 31.12.1999r., jak i w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z tej samej daty (k. 8 i 9 akt organu rentowego).

W tym stanie rzeczy, skoro ubezpieczony spełniał sporną między stronami przesłankę posiadania co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 1999r., to wystąpiła podstawa do zmiany zaskarżonej decyzji – zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 K.p.c. w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa materialnego – i dlatego Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie I wyroku, przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia spełnienia przez niego ostatniej przesłanki nabycia tego prawa- osiągnięcia z dniem 12 kwietnia 2013r. wieku emerytalnego.

Wobec nieprecyzyjnych adnotacji w świadectwie pracy i świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach (wystawionych ubezpieczonemu przez pracodawcę), które to adnotacje – dotyczące stanowisk pracy zajmowanych przez R. G. – mogły wzbudzić uzasadnione wątpliwości organu rentowego co do rzeczywistego charakteru wykonywanej przez niego pracy, Sąd Okręgowy nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego, o której mowa w art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej.

SSO Janusz Madej